

FDF og skolereformen

– et positionspapir 2013

Skolereformen er startet. Dét giver FDF en fornyet position.

Frivilligt Dreng- og Pige-Forbund, FDF har valgt at kigge nøje på den nye skolereform med dens intentioner, dens muligheder og specielt tanker om den åbne skole. Skolereformen vil i den kommende tid betyde meget for børn og forældre i skolen men også for samarbejdet med foreninger. FDF vil her give et bud på, hvad der er mest i fokus for vores forbund, hvilken position vi ser os selv i, og hvordan de lokale kredse kan starte med at være en del af den åbne skole samt med fornyet styrke tilbyde børn et frirum til udfoldelse og udfordring i deres fritid.

Aftalen efterlader ingen tvivl om, at det er lovgivernes intention, at der skal ske et fagligt løft i folkeskolen. Der bliver nævnt, at: *”Det faglige niveau – særligt i læsning og matematik – er ikke tilstrækkeligt højt”*, at: *”Respekt for professionel viden og praksis”* skal styrkes. Det skal klasseledelse og roen også, og det skal blandt andet ske via et korps på 40 læringskonsulenter. Lærere skal have linjefagskompetence i alle de fag, de underviser i senest i 2020.

FDF lægger i aftaleteksten mærke til, at skoledagen beskrives med: *”Hele skoledagen er undervisning”* og undervisningen skal være mere *”målrettet og effektivt”*. Vi læser også, at der i en del af skoleåret genindføres elevdifferentiering (efter niveau) som mulighed fra 4.-10. klasse vha. lempelse af holddannelsesreglerne, at der kan oprettes eliteklasser i idræt i 7.-9. klasse og talentklasser i musik.

Det falder os i øjnene, at *”Klassens tid”* forsvinder helt ud af skolen. Klasselæreren får derudover ikke længere ekstra tid til sit fag til at udøve sin klasselærerfunktion. Men først og fremmest: eleverne skal have *”en længere skoledag”*. Dvs. det, der reelt står, er: **mindre SFO (leg) og mere skole (arbejde)**.

FDFs kredse og landsforbund kan vælge at følge med tendensen i det nye folkeskoleforlig – eller FDF kan vælge det *”standpunkt”*, der nu bliver ledigt og stå som en legens modvægt mod den fagfokuserede skole. Eller måske langt bedre: en både- og løsning? FDF får en ny position.

FDF som samarbejdspartner for skolen og meningsfuld fritidsaktivitet for børn og unge.

Det nye folkeskoleforlig betyder, at FDFs holdning til skolen er, at vi skal støtte hinanden og finde en fælles vej for at styrke børns identitet, potentialer og muligheder for at indgå i sociale fællesskaber. FDF opfatter sig som et supplement til skolen. Vi vil i særlig grad kunne give børn meningsfyldt samvær og udfordrende aktiviteter ved enten at indgå i den understøttende undervisning i skolen eller tilbyde FDF-møder efter skoletid.

FDF ønsker at se børns potentialer som muligheder for at gøre deres sociale fællesskaber stærke mere end at bruge børnenes potentialer som en ressource i konkurrence med andre. Det betyder, at børn i FDF dermed får mulighed for et sted at være, et hellested og et frirum med nærværende voksne. I FDF skal børn, når de bliver unge og voksne kunne bære værdier med sig i en identitetsdannelse. Dét barn, der starter til FDF som 5-årig eller 8-årig skal ikke mødes af en række læreplaner, men med tiden lære nogle livsvigtige egenskaber for at kunne bidrage til medmenneskelighed, demokrati, udfoldelse og meningsfyldte

fællesskaber sammen med andre. I FDF mødes barnet af voksne, I FDF kan barnet og den unge få et hellested, og I FDF får den unge egenskaber til gavn for andre.

FDF tror på, at evnen til at være i et meningsfyldt fællesskab danner grobund for læring. FDF skaber samvær og aktiviteter, der giver et samspil mellem fællesskab og viden. Børn og unge, der er med i FDF-møder og store FDF-oplevelser vil ikke kun lære nyt om fx natur, musik, bål, kommunikation, vandring, lejr og kristendom. De vil også finde ud af, at de kan få lov at deltage med deres meninger, aktivt deltage i fællesskaber og få kontakt til voksne, der giver dem mod på livet.

FDF-mødet: Et meningsfyldt hellested for børn og unge

Det er relevant at spørge til, hvordan vi skaber det gode møde, der ruster børn og unge til at have mod på livet? Hvordan skaber vi det gode møde, der både er trygt og dynamisk udfordrende? Og hvad vil vi egentlig møde børn og unge med?

I skolen er den pædagogiske udfordring at danne og uddanne elever. Her er der primært fokus på uddannelse, at give børn og unge viden og færdigheder, som senere skal føre til uddannelsesvalg og karriere. I FDF er fokus i højere grad på dannelse i bred forstand, hvor børn og unge møder:

Værdier og forkyndelse, der danner børn og unge.

Identitetsdannelse, hvor FDF giver børnene mulighed for at spejle sig i voksne rollemodeller, i fællesskabets værdier, i verden omkring dem og i dem selv, så identiteten formes og udvikles.

Samarbejde, der viser at viden og færdigheder får stor værdi, når de udvikles i fælles praksis.

Mesterlæren, hvor de ser det gode eksempel og rollemodellen, man kan se op til, så der er noget at leve op til. Det er i mødet med mesterlæren, at børn kan motiveres til livsmestring.

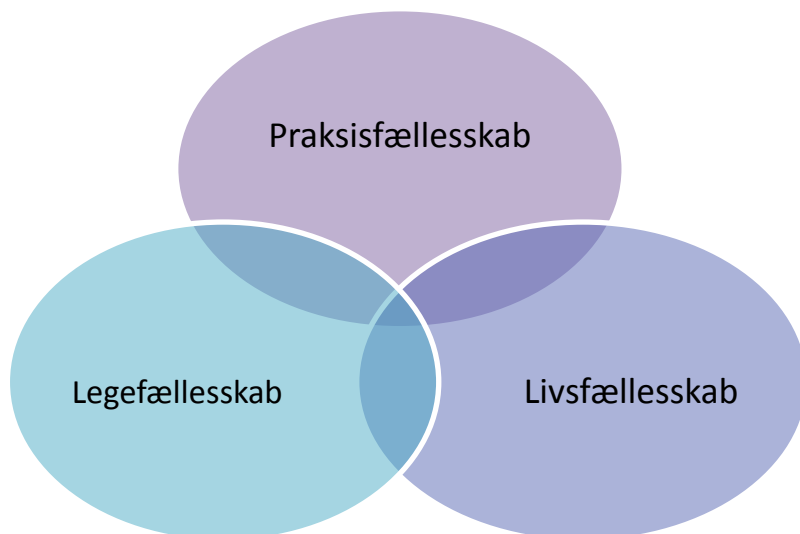
Kreativitet via leg og fantasi, hvor vi eksperimenterer og opdager at verden bliver større, hvor den kreative kompetence udvikles og sætter barnet i stand til at reflektere over og ændre verden.

Fællesskab og social kompetence, der viser at alle mennesker har værdi, både hver for sig og i fællesskabet. Mødet skaber tydelighed om, at dette fællesskab ikke blot favner, men også har brug for alle, så den enkelte oplever at høre til og at kunne bidrage ind i fællesskabet.

I en udfordret verden bliver det enkle svar, at *den pædagogiske udfordring i FDF er at kunne tilbyde 'hellen - det gode møde' midt i en travl hverdag. At kunne tilbyde dette kræver, at vi lader os udfordre af dette ene: at kunne mestre 'det gode møde' med børn og unge.* Dette fordrer ikke en længerevarende uddannelse eller akademisering af ledere. Det fordrer, at vi som FDF-ledere tør navigere som reflekterende praktikere, der ved, hvad vi vil med mødet med børn og unge; et møde hvor vi i højere grad navigerer ud fra relation og ind i aktiviteten og bruger aktiviteten til at skabe værdier i barnets liv. Aktiviteterne skal derfor ikke bare være aktiviteter i sig selv.

I FDF skal mødet med børn og unge være mere leg og mindre arbejde. Der skal være fokus på børnenes interesser, så fællesskabet kan blive et holdepunkt i livet. De, der møder FDF, får de eviggyldige værdier med sig i en travl hverdag.

I FDF giver fokus på mødet en pædagogisk model med følgende indhold:

Hvordan kommer FDF-kredse i gang med samarbejdet?

FDF har flere steder i landet et godt forhold til både den lokale skole og den lokale kirke. Med den nye folkeskolereform er der et fornyet behov for som minimum at hilse på den lokale kirke og på den lokale skole. Der er nye ting at mødes om.

FDF mener, at det er en god idé, at FDF-kredse samarbejder med skoler i den kommende skolereform ved enten:

- A) FDF- kredsene byder ind med aktiviteter, der passer ind i skolens hverdag og mål.
- B) FDF-kredsene hjælper skolen med at blive klædt godt på i forhold til, hvad FDF kan og vil med børn, så skolen bedre kan anbefale børn ind i fritidsaktiviteter og støtte dem, hvis de allerede går til FDF.

Skolereformen er en proces, og det kan hverken være skolen eller fritidsorganisationerne, der har patent på, hvad det enkelte barn udvikles ved, så derfor er det nødvendigt at supplere hinanden og skabe et praksisfællesskab, hvor det er naturligt. I den verden vi lever i kommunikerer vi om meget, og det kan være svært for en skole at gætte sig til, hvad FDF-kredsen laver eller tilbyder. Derfor vil der være brug for at kredsen fortæller skolen om deres liv i kredsen og ikke bare regner med, at skolen ved det.

Det er også naturligt at finde ud af, om skolereformen sætter spor til et fornyet samarbejde med kirken om fx minikonfirmandundervisning eller konfirmandundervisning. Nogle steder er det en udfordring, at 7. klasser går i skole i en anden by eller en anden bydel end deres lokale kirke. Derfor kan FDF og kirkerne samarbejde om at lave nogle forsøg sammen med skolen, hvor konfirmandundervisningen nytænkes.

FDF på tværs

FDF kan ikke stå alene som organisation, da hele dagsordenen for skolens samarbejde med frivillige er langt større end den enkelte kreds kan bære. Derfor er det helt naturligt i kommunen at søge samarbejdet i Samrådet, at kontakte spejderorganisationerne og opnå et fælles ståsted, når der skal koordineres med kommunerne.

Selvom skolen og kirken er oplagte samarbejdspartnere, så opfordres FDF-kredsene også til at opsøge andre partnerskaber i forbindelse med udviklingen af skolereformen. Det kan være en fordel at gå sammen med andre foreninger og skabe sjove, gode og nye aktivitetsarenaer for børn og unge. FDF-kredse kan sørge for, at forældrene ved mere om FDF, og give andre aktører i lokalområdet oplevelser af FDFs muligheder for børn. Det kan være, at det er erhvervsvirksomheder, børnehaver eller fritidsklubber, der vil være med til at gøre børn og unges fritid endnu bedre.

Hvordan kan FDF-kredsene agere i den kommende tid:

Kredsene kan med fordel tage en snak blandt lederne i kredsen om, hvad den nye skolereform betyder for den enkelte kreds. Det kan være nyttigt at søge oplysninger om, hvad den lokale skole har planer om at forandre, da skolernes arbejde med folkeskolereform vil foregå forskelligt rundt i landet. I første omgang vil det være det, mange kredse har overskud til.

Der er også kredse, der enten har interesse og energi til at give samarbejdet omkring folkeskolereformen en ekstra tand. I de kredse kan et vigtigt fokus være at italesætte FDF sammen med kommunale folk. De fleste kommuner i Danmark vil gerne give børn og unge mange muligheder for udfoldelse. De har brug for, at FDF er med til det.

FDF-kredsen har en opgave i:

- At give et signal til kommunen om at medtænke foreninger i reformen gennem dialog og forsøg
- At kontakte den enkelte skole for at fortælle om, hvad FDF er, og om FDF-kredsen kan byde ind med aktiviteter i skolen eller om det er vigtigere, at få en snak om, hvad FDF-kredsen tilbyder i barnets fritid, så skolen kan støtte op omkring arbejdet.
- Diskutere, om kredsen er klar til at lave et pilotprojekt i forbindelse med skolereformens indførelse.
- Gøre landsforbundet opmærksom på, hvis der allerede er et aktivt samarbejde i gang i lokalsamfundet, som andre kan lære af.

Det kan være svært for en FDF-leder bare lige at sparke døren ind til skolen, hvis der ikke er en forbindelse i forvejen. Derfor vil landsforbundet FDF kunne hjælpe kredsene til at finde lokale løsninger for samarbejde med skolerne.

Folkeskolereformen har mange forskellige ansigter i de forskellige kommuner. FDF håber, at der i de kommende år kan eksperimenteres med samarbejdsformerne i Den åbne Skole, så det skaber lærerige resultater og bedre muligheder for børn og unges skole og fritid.